

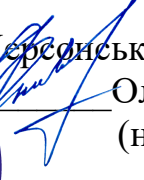
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузь знань А Освіта
спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметна спеціальність А4.05 Біологія та здоров'я людини

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Херсонського державного університету
Голова вченої ради
 Володимир ОЛЕКСЕНКО
(протокол № 16 від 26.05.2025)

Освітня програма вводиться в дію з 31.05.2025

 Ректор Херсонського державного університету
 Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ
(наказ № 284-Д від 30.05.2025)

Івано-Франківськ, 2025 рік

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«Середня освіта (біологія та здоров'я людини)»

РОЗРОБЛЕНО:

на засіданні робочої групи освітньої програми
Протокол № 1 від «28» лютого 2025 р.

Гарант освітньо-професійної програми Сергій БЕСЧАСНИЙ

РЕКОМЕНДОВАНО:

на засіданні кафедри біології людини та імунології
Протокол № 10 від «05» травня 2025 р.
В.о. завідувачки кафедри Олена ГАСЮК

РЕКОМЕНДОВАНО:

Вченою радою факультету біології, географії та екології
Протокол № 8 від 12 травня 2025 р.
Голова вченої ради Олександр ХОДОСОВЦЕВ

СХВАЛЕНО:

науково-методичною радою Херсонського державного університету
Протокол № 8 від 22 травня 2025 р.

Голова ради Дар'я МАЛЬЧИКОВА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму «Середня освіта (біологія та здоров'я людини)» за спеціальністю А4 Середня освіта предметною спеціальністю А4.05 Біологія та здоров'я людини підготовки здобувачів рівня вищої освіти «бакалавр» спеціальності А4 Середня освіта предметною спеціальністю А4.05 Біологія та здоров'я людини розроблено з урахуванням Постанови Кабінету міністрів «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» (зі змінами, внесеними відповідно Постанови Кабінету міністрів від 21.02.2025 №188) та згідно вимог Закону України «Про вищу освіту» робочою групою кафедри біології людини та імунології та кафедри ботаніки.

Гарант освітньої програми:

Бесчасний Сергій Павлович - доцент, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології людини та імунології.

Члени робочої групи:

Карташова Ірина Іванівна - доцентка, кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри ботаніки ХДУ;

Загороднюк Наталія Володимирівна - кандидатка біологічних наук, доцентка кафедри ботаніки ХДУ

Шкурпат Анастасія Вікторівна - доцентка, кандидатка біологічних наук, доцентка кафедри біології людини та імунології ХДУ;

Гасюк Олена Миколаївна, доцентка, кандидатка біологічних наук, в.о. завідувача кафедри біології людини та імунології ХДУ;

Мойсієнко Іван Іванович - доктор біологічних наук, професор, в.о.завідувача кафедри ботаніки ХДУ;

Спринь Олександр Борисович - доцент, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології людини та імунології ХДУ;

Сібаров Станіслав Дмитрович - вчитель біології та основ здоров'я комунального закладу навчально-виховного комплексу «Школа гуманітарної праці» Херсонської обласної ради;

Грянко Ірина Анатоліївна - вчителька біології, спеціалістка вищої категорії, учителька-методистка Херсонської багатопрофільної гімназії №20 імені Бориса Лавренюва Херсонської міської ради.

Гридасова Валентина Вікторівна – здобувачка освіти, освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Сімчук Вікторія В'ячеславівна – здобувачка освіти, освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонського державного університету.

Рецензії – відгуки стейкхолдерів:

Мороз Тетяна Семенівна - вчителька вищої кваліфікаційної категорії, вчителька-методистка Херсонського академічного ліцею імені О. В. Мішукова Херсонської міської ради при Херсонському державному університеті.

Головченко Крістіна Азерівна – директорка Херсонської загальноосвітньої школи I-II ступенів №16 із вивченням мов національних меншин Херсонської міської ради.

Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта (біологія та здоров'я людини)»
зі спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини галузі знань А Освіта

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, факультету, кафедри	Херсонський державний університет, факультет біології, географії та екології, кафедра біології людини та імунології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Кваліфікація: Бакалавр освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр зі спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини, 6 рівень НРК (Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ МОН від 29.08.2024 р. №1225) https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (біологія та здоров'я людини)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів, 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 22015180, дійсний до 01.07.2028
Цикл / рівень	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF -LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (QF- ENEA)
Передумови	Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми. Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців Планове оновлення 1 раз на 2 роки
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.kspu.edu/Education/EduPrograms/014/014OPP3.aspx
2 – Мета освітньої програми	
Формування та розвиток загальних та фахових компетентностей для виконання професійних	

завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини») та фахової передвищої освіти, методики навчання біології та дисциплін здоров'язбережувального та оздоровчого напрямку, що розвиває здатності до самостійної педагогічної діяльності в закладах освіти різного типу із широким доступом до продовження навчання.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	А Освіта А4 Середня освіта А4.05 Біологія та здоров'я людини Середня освіта (біологія та здоров'я людини) Обов'язкова компонента (66,7%), вибіркова компонента (33,3%)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, має прикладну орієнтацію. Передбачає підготовку до виконання функціональних обов'язків вчителя біології та основ здоров'я, викладача закладу фахової передвищої освіти, класного керівника з креативним і критичним мисленням, здатного самостійно навчатися впродовж всього життя, адаптованого до умов сучасних закладів середньої освіти, позашкільних закладів різних типів, форм власності, підпорядкування. Освітні компоненти, включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Акцент робиться на підготовці професіонала, який здатен здійснювати компетентнісне навчання шкільних предметів «Біологія», «Основи здоров'я» та «Здоров'я, безпека та добробут», володіє сучасними методиками для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, виховного, дослідницького та інноваційного характеру в галузі педагогіки, методики середньої освіти, сучасної біологічної науки та наук про здоров'я. Ключові слова: освіта, вчитель, методика навчання, біологія, основи здоров'я, генетика, цитологія, анатомія та фізіологія, біоекологія і ботаніка, зоологія і екологія тварин, еволюція, науки про здоров'я.
Особливості програми	Програма дає можливість отримання подвійного диплому в рамках діючих угод про співпрацю університету з провідними зарубіжними освітніми закладами, стажування на підприємствах, організаціях. Програма передбачає проведення виробничої практики у провідних середніх загальноосвітніх навчальних закладах України. Виконується в активному дослідницькому середовищі завдяки навчальним практикам. Використовуються технології дистанційної, синхронної, асинхронної освіти.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Види економічної діяльності (за КВЕД 009:2010): 85.31 Загальна середня освіта; Професійні види робіт (за ДК 003:2010): 2320 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу Викладач професійно-технічного навчального закладу нижчого ступеня. 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу. 33 Фахівці у галузі освіти 3340 Інші фахівці у галузі освіти
Подальше навчання	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, дистанційне та самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, практика із використанням загально- та спеціально-наукових методів (спостереження, навички роботи з біологічним матеріалом,

	проведення польових досліджень, постановка біологічного експерименту). Лекційні заняття мають проблемний характер, використовують аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогію, діалектику, абстрагування, конкретизацію, системний, історичний та логічний підходи. Лабораторні та практичні заняття проводяться в малих групах, передбачають використання методів експериментальних наукових досліджень, статистичної обробки експериментальних даних, інформаційних та комунікаційних технологій. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здійснюється через використання елементів дистанційного навчання: відео-контент, методичних вказівок та завдань. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя, опануванні методів біологічних наук та наук про здоров'я, методики освітніх наук і психології з організації освітнього процесу, методик формування предметних компетентностей з біології, основ здоров'я. Застосовуються інноваційні технології дистанційного навчання з використанням корпоративної платформи KSU24 для проведення навчальних занять та організації освітнього процесу
Оцінювання	<i>Форми контролю:</i> письмові экзамени (тестування, вирішення проблемних завдань, розв'язання певної прикладної задачі), усне екзаменування, заліки, проміжні контрольні роботи та опитування, презентації, звіти з практик, публічний захист курсових робіт, розрахунково- графічних та розрахункових робіт, публічний захист кваліфікаційної роботи. <i>Види контролю:</i> поточний та підсумковий контроль. <i>Шкала оцінювання:</i> оцінювання здійснюється за 100- бальною (рейтинговою) шкалою, шкалою ЄКТС (ECTS), (A, B, C, D, E, FX, F), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Оцінювання знань здобувачів регламентується Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання в галузі середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), що передбачає застосування концептуальних методів біології, психології, наук про освіту та про здоров'я і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу та створення здоров'язбережувального освітнього середовища в основній (базовій) загальноосвітній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку. ЗК2. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості. ЗК3. Визнання та дотримання морально-етичних аспектів професійної діяльності і необхідності інтелектуальної чесності та здатність діяти соціально, відповідально та свідомо, а також здатність забезпечити безпеку життєдіяльності. ЗК4. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

	ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК7. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, вміння виявляти проблеми і формулювати завдання, збирати дані, аналізувати їх та пропонувати рішення. ЗК8. Здатність адаптуватися до динамічного сьогодення та майбутнього, діяти в новій ситуації, готовність застосовувати набутий досвід для збереження власного здоров'я та здоров'я інших. ЗК9. Готовність до самостійного навчання і самовдосконалення упродовж життя. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети. ЗК10. Здатність застосовувати математичні методи, сучасні цифрові технології та пристрої для розв'язання біологічних, валеологічних проблем, створювати інформаційні продукти та застосовувати їх у шкільній практиці. ЗК 11. Здатність до самостійного визначення і аналізу закономірностей історико-культурних явищ та суспільних процесів в Україні в контексті європейського та світового простору. ЗК 12. Готовність до дій, ефективної взаємодії і прийняття рішень у надзвичайних ситуаціях, під час воєнних дій та інших загроз, забезпечення особистої та колективної безпеки, яка передбачає володіння базовими знаннями й навичками з надання першої допомоги, орієнтування на місцевості, дотримання правил безпеки.
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Розуміння теоретичних засад педагогічної діяльності, методів їх практичного застосування в освітньому процесі та прогнозування результатів творчої педагогічної діяльності. ФК2. Розуміння базових теоретичних та методологічних знань в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей природничих наук, здатність їх застосовувати для вирішення професійних завдань. ФК3. Здатність до практичного застосування теоретичних засад психології, педагогіки та методології навчання в проведенні учбового процесу з шкільного курсу біології. ФК4. Здатність застосовувати методичні прийоми та засоби навчання біології, іноваційні методи навчання. ФК5. Здатність застосовувати знання і розуміння основних біологічних законів, теорій та концепцій у навчально-виховному процесі з біології та здоров'я людини. ФК6. Здатність застосовувати сучасні досягнення методичної науки і практики, методології виховної роботи у педагогічній діяльності ФК7. Здатність підвищувати ефективність навчального процесу, планувати дослідницькі та пошукові роботи з біології, здійснювати проектну діяльність в межах навчального процесу. ФК8. Розуміння базових теоретичних та методологічних знань в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей, знання сучасної наукової проблематики в галузі спеціалізації та вміння аналізувати шляхи розвитку сучасної біології та здоров'язбережувальних технологій. ФК9. Здатність розуміти і застосовувати базові знання про здоров'я, його значення для людини, прихильність необхідності збереження здоров'я та вміння використовувати оздоровчих технологій в педагогічній діяльності. ФК10. Здатність застосовувати знання з вікової фізіології для організації педагогічної діяльності і спілкування особистості в різні вікові періоди та враховувати вікові особливості людини в навчальній та психолого-педагогічній роботі.

	ФК 11. Здатність здійснювати безпечні біологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, інтерпретувати результати досліджень. ФК 12. Здатність розуміти сучасні уявлення про біорізноманіття, біологічні, екологічні, а також господарсько-корисні та небезпечні властивості рослин і тварин України, вплив на здоров'я екологічних факторів. ФК 13. Здатність розуміти сучасні уявлення про принципи структурної організації та функціонування фізіологічних систем організму людини, про механізми фізіологічних процесів та підтримання гомеостазу; базові уявлення про біологію індивідуального розвитку. ФК 14. Здатність розуміти сучасні уявлення про будову і принципи функціонування біоорганічних молекул (вуглеводів, ліпідів, нуклеїнових кислот, протеїнів, низькомолекулярних біологічно активних речовин), механізми дії ферментів, загальні закономірності перетворень речовин та енергії в клітинах. ФК 15. Здатність розуміти сучасні уявлення про принципи клітинної організації біологічних об'єктів, структуру і функції клітинних органел. ФК 16. Здатність розуміти базові уявлення про спадковість і мінливість, процеси зберігання, зміни, успадкування і реалізації спадкової інформації, сучасні досягнення генетики, мікро- і макроеволюції, основи еволюційної біології, основи сучасної біотехнології й генної інженерії. ФК 17. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей, пошуку ефективних шляхів мотивації школярів до саморозвитку, володіння основами цілепокладання, планування та проектування освітнього процесу, здійснення об'єктивного контролю і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. ФК 18. Здатність до застосування методів й засобів навчання біології та основам здоров'я для розвитку здібностей учнів, здійснення критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки власного педагогічного досвіду, розуміння і застосовування освітніх теорій та методології як основи для загальної і специфічної педагогічної діяльності ФК 19. Вміння аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя, розробляти здоров'язбережувальні програми, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення, реалізовувати відповідні вміння в освітньому процесі. ФК 20. Здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання, адекватно вибирати засоби і методи навчання для осіб з особливими освітніми потребами, створюючи умови для їх розвитку і саморозвитку, повноцінної соціалізації з допомогою здоров'язбережувальних технологій. ФК 21. Розуміння тенденцій у сучасній освіті та вміння прогнозувати наслідки педагогічної, здоров'язбережувальної та фізкультурно-оздоровчої діяльності, здатність планувати та передбачувати результати оздоровчо-реабілітаційної та рекреаційної роботи в закладах загальної середньої і позашкільної освіти учнівської молоді.
7 – Програмні результати	
	ПРН 1. Уміння застосовувати сучасні освітні технології, доступно транслювати систему наукових біологічних знань у площину навчальних предметів біологія та основи здоров'я, з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів. ПРН 2. Застосовує базові знання природничих та суспільних наук щодо біології та здоров'я людини: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження біології і здоров'я людини, знає особливості розвитку сучасної

біологічної науки та наук про здоров'я, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.

ПРН 3. Застосовує методи діагностування досягнень учнів, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху

ПРН 4. Дотримується сам під час польових і педагогічних практик, та формує в здобувачів освіти екологічні цінності й відповідальне ставлення школярів до природи, власного здоров'я та здоров'я інших, повагу до культурних цінностей і традицій українського народу.

ПРН 5. Проектує психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, організовує співпрацю учнів та ефективно працює автономно та в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), організує співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

ПРН 6. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності, вміє спілкуватись рідною та іноземною мовою в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією

ПРН 7. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.

ПРН 8. Вміє комбінувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування здорового способу життя, розвитку здоров'язбережувальних умінь і навичок.

ПРН 9. Представляє результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, вміє вести дискусію.

ПРН 10. Аналізує принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів, демонструє та використовує знання про основні закономірності формування, кількісної оцінки та стратегії збереження біологічного різноманіття.

ПРН 11. Використовує інноваційні підходи та застосовує набуті знання за спеціалізацією для вирішення конкретних практичних завдань, моделює об'єкти і процеси у живих організмах та їхніх компонентах із використанням математичних методів й інформаційних технологій

ПРН 12. Розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів, володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини

ПРН 13. Добирає міжпредметні зв'язки курсів біології та основ здоров'я в базовій середній школі з метою формування в учнів наукової компетентності, відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти

ПРН 14. Визначає загальні закономірності, механізми становлення пізнавальних та емоційно-вольових процесів; особливості формування особистості в різні вікові періоди, фактори регуляції поведінки особистості.

ПРН 15. Самостійно вимірює антропометричні, фізіометричні й функціональні показники за допомогою апаратної та інструментальної діагностики, використовує біоетичні принципи проведення валеологічних експериментів.

ПРН 16. Створює індивідуальні оздоровчі програми, застосовує методи валеологічної профілактики та оздоровлення, здоров'язбережувальні технології, описує джерела та етапи розвитку, теорії і технології, принципи,

	засоби та методи, методологічні та педагогічні основи і форми організації занять здоров'язбережувальної спрямованості. ПРН 17. Володіти необхідними прийомами та засобами виховної роботи з класом, уміти спланувати й провести заходи, спрямовані на виховання особистості, високих морально-етичних якостей, підвищеної мотивації до навчання. ПРН 18. Володіння знаннями з основ філософії, історії і культури України, що сприяють соціалізації особистості, розвитку її загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, сприйняттю етичних цінностей. ПРН 19. Знання та розуміння основ біологічної науки на рівні, необхідному для роботи в основній (базовій) загальноосвітній школі. Оперування сучасною термінологією, науковими поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями. ПРН 20. Уміння виконувати комп'ютерні обчислення, що мають відношення до біологічних проблем, використовуючи належне програмне забезпечення та принаймні одну мову програмування. ПРН 21. Навички працювати самостійно або в команді, уміння отримати результат в рамках обмеженого часу з урахуванням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання. ПРН 22. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами, включаючи спеціальну термінологію, для пошуку інформації. ПРН 23. Знає основні закони і положення генетики, молекулярної біології, теорії еволюції. ПРН 24. Знає роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення. ПРН 25. Знає будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів. ПРН 26. Здатність ідентифікувати та критично оцінювати потенційні індивідуальні і колективні загрози життю і здоров'ю, приймати обґрунтовані рішення і ефективно взаємодіяти в період надзвичайних ситуацій і воєнних дій для подолання наслідків кризових подій.
8. Перелік компетентностей, що забезпечують виконання трудових функцій (Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», Наказ МОН від 29.08.2024 р. №1225)	
Компетентності	A1. Мовно-комунікативна компетентність A2. Предметно-методична компетентність A3. Інформаційно-цифрова компетентність B1. Психологічна компетентність B2. Емоційно-етична компетентність B3. Компетентність педагогічного партнерства V1. Інклюзивна компетентність V2. Здоров'язбережувальна компетентність Г1. Прогностична компетентність Г2. Організаційна компетентність Г3. Оцінювально-аналітична компетентність Д1. Здатність до навчання впродовж життя Д 1.1. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег

	Д 1.2. Здатність надавати підтримку колегам у їхньому професійному розвитку
9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузі знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування (може мати накопичувальний характер і здійснюватися в умовах дистанційної, інформальної освіти і самоосвіти); моніторингу рівня наукової активності та рейтингування науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності у освітній процес. Освітня або професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, які залучені до реалізації освітніх компонентів освітньої програми повністю відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187. Редакція від 04.01.2024.
Матеріально-технічне забезпечення	Для забезпечення освітнього процесу, наукової, методичної, творчої діяльності в умовах релокації наявна необхідна матеріальна база і належне технічне забезпечення, яке визначено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2022 № 356 «Про тимчасове переміщення Херсонського державного університету», на підставі наказу ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 05.05.2022 № 212 «Про тимчасове переміщення Херсонського державного університету на базу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», наказу ректора Херсонського державного університету від 27.06.2022 № 315-Д «Про тимчасове переміщення Херсонського державного університету на базу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та закріплення за ним навчальних приміщень, наказу від 24.05.2023 № 219-Д «Про тимчасове закріплення навчальних приміщень Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за Херсонським державним університетом в умовах переміщення» з урахуванням листа Міністерства освіти і науки України від 05.06.2024 № 1/9979-24, згідно договору ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та ректора Херсонського державного університету № 28/25-01/1ск/25 від 23.03.2025 про спільне користування матеріально-технічною базою для забезпечення освітньої діяльності.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт ХДУ: http://www.kspu.edu/ ; система електронного документообігу та сервісів університету KSU24: https://ksu24.kspu.edu/ ; корпоративна освітня платформа KSUonline: http://ksuonline.kspu.edu/ ; Е-бібліотека: http://elibrary.kspu.edu/ ; Scopus і Web of Science доступ, База даних Google Scholar, Інституційний репозитарій (eKhSUIR) Херсонського державного університету: http://ekhsuir.kspu.edu/ ; платформи дистанційного навчання Zoom, Google Meet, освітні платформи Prometheus, Coursera, Udemу та інші.
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність може здійснюватися відповідно до угод ХДУ у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах ХДУ в межах України: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (від 01.05.2023 № 03-28/9);

	Волинський національний університет імені Лесі Українки (від 02.05.2021 № 03-29/18); ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (від 31.05.2022 № 12 ст/22); Житомирський державний університет імені Івана Франка (від 01.02.2022 № 03-29/3); Інститут вищої освіти НАПН України (від 22.08.2022 № 03-20); Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України (від 07.10.2021 № 03-29/39); Київський університет імені Тараса Шевченка (від 08.06.2021 №03/29/20); Львівський національний університет імені Івана Франка (від 22.06.2021 № 03-29/23); Національний університет біоресурсів і природокористування України (м. Київ) (від 11.03.2020 № 61); Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (до 2029 р.); Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя (від 05.02.2020); Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка (від 14.04.2021 № 03-29/13); Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (від 17.11.2023 №03-28/17); Університет Григорія Сковороди в Переяславі (від 16.03.2023 № 03-28/6); Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (від 31.01.2024 № 03-28/04); Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди (до 2029 р.); Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка (від 07.03.2023 № 03-28/2); Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (від 15.09.2023 №03-28/13.
Міжнародна кредитна мобільність	Регламентується «Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету». Академічна мобільність студентів та викладачів здійснюється відповідно до угод про міжнародну академічну мобільність: 1. Угода №01-8 - Університет ім. Адама Міцкевича м. Познань (Республіка Польща). Термін дії: 04.04.2006 – безстроковий термін. 2. Угода №28-47 Університет імені Яна Длугоша м. Ченстохова, Республіка Польща. Термін дії: 31.10.2019 - безстроковий термін. 3. Угода №20-83. Поморський університет в м. Слупськ (Республіка Польща). Термін дії: 09.12.2024 – 09.12.2029. 4. Угода-меморандум №20-76 від 26.10.2023 р. про взаєморозуміння між Вільнюським університетом (м. Вільнюс, Литовська Республіка) та Херсонським державним університетом (м. Івано-Франківськ, Україна). Термін дії угоди: 26.10.2023 – 26.10.2028.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти за акредитованою освітньою програмою за наявності попередньої мовленнєвої підготовки в межах ліцензованого обсягу за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньої програми

Сергій БЕСЧАСНИЙ

2. Перелік компонент ОП та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОК			
Цикл загальної підготовки			
ОК1	Філософія	3	екзамен
ОК2	Історія України та української культури	3	залік
ОК3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК4	Іноземна мова	5	залік
ОК 5	Академічна доброчесність	3	залік
ОК 6	Базова загальнонавчальна підготовка (теоретична підготовка)*/Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист та екологічна безпека) **	3	диф. залік / залік ***
Разом за циклом:		20	
Цикл професійної підготовки			
ОК 7	Педагогіка	4	екзамен
ОК 8	Психологія	3	екзамен
ОК 9	Вікова фізіологія і валеологія	3	екзамен
ОК 10	Інформаційні технології та математичні методи в галузі біології	6	залік
ОК 11	Ботаніка	12,5	екзамен, залік, екзамен
ОК 12	Зоологія	11	екзамен, залік, залік
ОК 13	Мікробіологія і вірусологія	4	екзамен
ОК 14	Загальна цитологія та гістологія	7	екзамен
ОК 15	Мікологія та профілактика мікозів	3	екзамен
ОК 16	Лабораторні методи діагностики здоров'я	3,5	залік
ОК17	Біохімія	4	екзамен
ОК 18	Анатомія людини	4	екзамен
ОК19	Фізіологія рослин	4	екзамен, екзамен
ОК 20	Екологія	3	залік
ОК 21	Молекулярна біологія	3	екзамен
ОК 22	Фізіологія людини і тварин	7	залік, екзамен екзамен
ОК 23	Методика навчання біології	7	залік, екзамен екзамен
ОК 24	Еволюційне вчення	4	екзамен
ОК 25	Методика навчання основ здоров'я	3	екзамен
ОК 26	Біотехнологія	3	екзамен
ОК 27	Генетика з основами селекції	3,5	екзамен
ОК 28	Курсова робота з фахових дисциплін	3	залік
ОК 29	Навчальна практика	18	залік
ОК 30	Виробнича практика	9	залік

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 31	Переддипломна практика	3	залік
ОК 32	Атестація здобувачів вищої освіти	4,5	захист
Разом за циклом:		140	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		160	
Вибіркові компоненти освітньої програми			
Цикл загальної підготовки ****			
ВК1	Вибіркова освітня компонента 1	4	залік
ВК2	Вибіркова освітня компонента 2	4	залік
ВК3	Вибіркова освітня компонента 3	4	залік
ВК4	Вибіркова освітня компонента 4	4	залік
ВК5	Вибіркова освітня компонента 5	4	залік
ВК6	Вибіркова освітня компонента 6	4	залік
ВК7	Вибіркова освітня компонента 7	4	залік
ВК8	Вибіркова освітня компонента 8	4	залік
ВК9	Вибіркова освітня компонента 9	4	залік
ВК10	Вибіркова освітня компонента 10	4	залік
ВК11	Вибіркова освітня компонента 11	4	залік
ВК12	Вибіркова освітня компонента 12	4	залік
ВК13	Вибіркова освітня компонента 13	4	залік
ВК 14	Вибіркова освітня компонента 14	4	залік
Разом за циклом:		56	
Цикл професійної підготовки *****			
ВК 15	Вибіркова освітня компонента 15	4	залік
ВК 16	Вибіркова освітня компонента 16	4	залік
ВК 17	Вибіркова освітня компонента 17	4	залік
ВК 18	Вибіркова освітня компонента 18	4	залік
ВК 19	Вибіркова освітня компонента 19	4	залік
ВК 20	Вибіркова освітня компонента 20	4	залік
Разом за циклом:		24	
Загальний обсяг вибіркових компонент:		80	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

* Відповідно до пункту 2 Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого постановою КМУ від 21 червня 2024 р. № 734 (далі - Порядок), базову загальновійськову підготовку проходять громадяни України чоловічої статі (жіночої статі - добровільно), які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти, крім осіб, зазначених в абзацах 7-10 пункту 2 цього Порядку.

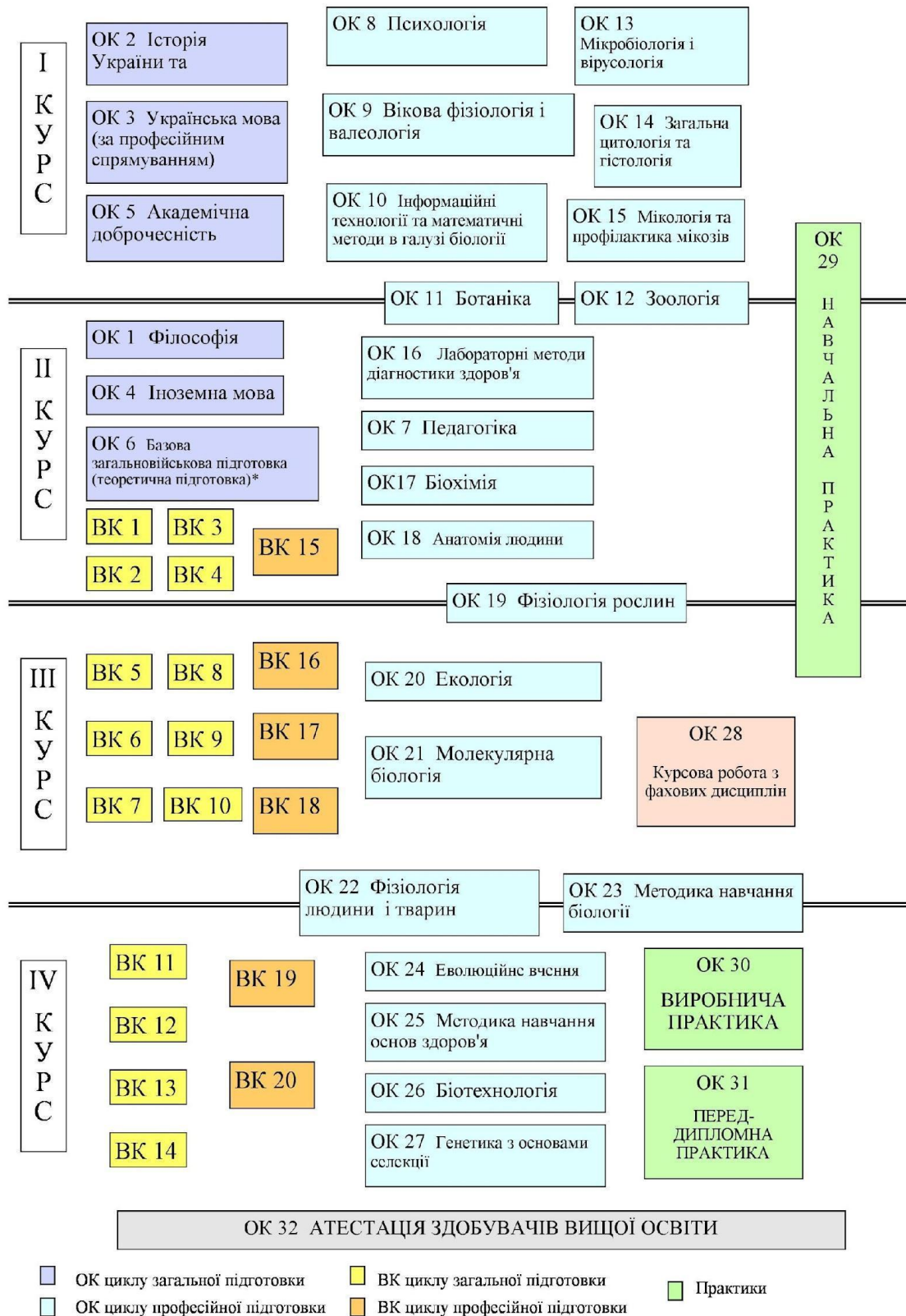
** Дисципліна для осіб, зазначених в абзацах 7-10 Порядку, особи жіночої статі, які не виявили бажання добровільно проходити базову загальновійськову підготовку, іноземці (особи без громадянства) та особи, які здобувають освіту за заочною формою навчання.

*** Відповідно до п. 8 Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого постановою КМУ від 27 червня 2024р. № 734, сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти, форму підсумкового контролю визначає типова програма навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка», яку розробляє Генеральний штаб Збройних сил України за погодженням з МОН.

**** За електронним каталогом ХДУ.

***** За електронним каталогом факультету.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (біологія та здоров'я людини)» спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та комплексного атестаційного екзамену з дисциплін професійної підготовки (біологія; методика навчання біології та основ здоров'я; педагогіка та психологія).

Комплексний кваліфікаційний екзамен проводять як комплексну перевірку рівня знань, умінь та навичок здобувача вищої освіти, які він повинен продемонструвати для підтвердження відповідності набутих ним компетентностей до нормативних вимог.

Кваліфікаційна робота бакалавра є закінченим науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Обсяг та структура роботи встановлюється закладом вищої освіти. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора Херсонського державного університету.

Завершується атестація видачею документу встановленого зразка про присудження випускнику ступеня бакалавра.

Процедура присвоєння професійної кваліфікації реалізується відповідно «Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті» [https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/268-](https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/268-%D0%94%20%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84.%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%96%CC%88.pdf?id=d4ede9e9-1fa3-4528-b1af-1096fb21fb46)

<https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/268-%D0%94%20%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84.%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%96%CC%88.pdf?id=d4ede9e9-1fa3-4528-b1af-1096fb21fb46> з урахуванням вимог Професійних стандартів «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (затверджений Наказом МОН України від 29.08.2024 р. №1225).

Присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель-бакалавр зі спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини» 6 рівень НРК передбачає успішне складання додаткового екзамену/іспиту або окремого модулю атестаційного екзамену/іспиту.

Умовою допуску до атестації для присвоєння професійної кваліфікації є виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану в повному обсязі, зокрема виконання програми практичної підготовки в передбачених обсягах.

Екзаменаційна комісія оцінює сформовані освітньою програмою компетентності та набуті здобувачем вищої освіти результати навчання відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. № 1225 р.). За умови позитивної оцінки здобувачу вищої освіти присвоюється професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр зі спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини 6 рівень НРК.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 1	+	+	+		+		+		+											+											+		+
ЗК 2															+						+			+			+				+		+
ЗК 3					+		+	+	+							+				+			+				+				+		+
ЗК 4	+	+	+	+		+	+	+		+	+		+	+		+	+	+	+			+	+	+							+		+
ЗК 5	+	+	+	+			+			+		+	+	+		+		+	+			+								+	+		+
ЗК 6				+												+														+	+		+
ЗК 7	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+		+		+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК 8						+						+	+		+							+			+		+		+	+	+	+	+
ЗК 9							+	+							+								+		+						+		+
ЗК10										+	+	+									+			+			+		+	+	+	+	+
ЗК 11	+	+	+	+																											+		+
ЗК 12						+																											
ФК 1	+						+																+					+	+		+	+	+
ФК 2							+				+				+		+	+		+	+		+	+						+		+	
ФК 3							+	+															+								+		+
ФК 4							+																+				+	+		+	+	+	+
ФК 5							+		+						+						+		+	+	+		+	+		+	+	+	+
ФК 6							+																+		+		+	+		+		+	+
ФК7							+			+					+				+		+		+		+		+	+		+		+	+
ФК8													+	+	+			+		+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ФК 9									+							+		+							+						+		+
ФК10							+		+									+				+									+		+
ФК11					+	+				+	+	+	+	+	+	+			+		+	+					+	+		+	+		+
ФК12											+	+			+				+	+		+		+						+		+	+
ФК13									+													+		+	+					+		+	+
ФК14												+	+		+	+					+			+		+		+		+		+	+
ФК15											+		+	+									+		+		+			+		+	+
ФК16												+	+								+			+		+		+		+		+	+
ФК17						+	+																+		+					+		+	+
ФК18							+																+							+		+	+
ФК19																+									+					+		+	+
ФК20									+														+							+		+	+
ФК21							+		+														+		+					+		+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	О К 1	О К 2	О К 3	О К 4	О К 5	О К 6	О К 7	О К 8	О К 9	О К 10	О К 11	О К 12	О К 13	О К 14	О К 15	О К 16	О К 17	О К 18	О К 19	О К 20	О К 21	О К 22	О К 23	О К 24	О К 25	О К 26	О К 27	О К 28	О К 29	О К 30	О К 31	О К 32	
ПРН1							+	+	+	+							+						+		+					+		+	
ПРН2	+										+	+	+	+	+		+	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+		+
ПРН3							+	+															+		+						+		+
ПРН4		+													+					+										+	+		+
ПРН5							+	+																	+						+		+
ПРН6			+	+			+																+								+		+
ПРН7										+													+		+				+		+		+
ПРН8												+			+	+									+				+		+	+	+
ПРН9					+								+																	+	+	+	+
ПРН10											+	+	+		+						+	+									+		+
ПРН11										+						+															+		+
ПРН12							+	+															+								+		+
ПРН13																	+				+			+		+					+		+
ПРН14							+	+	+									+			+				+		+				+		+
ПРН15									+							+		+					+								+		+
ПРН16																+										+					+		+
ПРН17							+	+															+		+						+		+
ПРН18	+	+	+																												+		+
ПРН19											+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+		+	+	+		+		+	
ПРН20										+																			+		+		+
ПРН21					+																				+				+		+		+
ПРН22			+	+																									+		+		+
ПРН23																					+			+		+		+			+		+
ПРН24											+	+	+	+	+				+	+		+						+	+	+		+	
ПРН25											+	+	+	+	+	+		+			+	+				+			+	+	+	+	
ПРН26						+																									+		+

6. Матриця відповідності компетентностей, що забезпечують виконання трудових функцій, компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32
А 1																										
А 2	+																+		+					+		
А 3				+																						
Б 1		+															+		+					+		
Б 2	+	+															+		+							
Б 3	+	+																						+		
В 1	+	+	+																							
В 2			+						+	+									+					+		
Г 1	+	+		+													+		+					+		
Г 2	+																+		+					+		
Г 3	+	+		+													+		+					+		
Д 1.1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
Д 1.2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				

Гарант освітньої програми

Сергій БЕСЧАСНИЙ